

Sacrificis

«Tinc la sensació que, fins i tot en els entorns més polititzats, i a diferència d'anteriors generacions, el sacrifici no té gaire prèdica»

Aquests dies, uns quants mitjans catalans han entrevistat Paul Engler (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191525/paul/engler/exit/es/mesura/suport/guanyes/no/endarrerir/transit/dia>), coautor del llibre *Manual de desobediència civil*. Cadascú hi ha posat el seu titular, però dins de totes les entrevistes es repetia una mateixa idea: la importància del sacrifici com a eina de canvi. No cal entrar a parlar ara de quin grau de sacrifici hem de fer ni quins són els més útils, però és evident que molt poques vegades ho hem posat al centre, això. Ni pel Procés ni per altres trencaments d'ordres establerts. Tinc la sensació que, fins i tot en els entorns més polititzats, i a diferència d'anteriors generacions, el sacrifici no té gaire prèdica; un sacrifici, vull dir, que vagi més enllà de deixar hores i diners en les causes, que sacsegi la nostra comoditat quotidiana tal com se sacsejava la dels insubmisos (aprofito per recomanar el llibre recent de Joan Canela (<https://sembrallibres.com/llibres/insubmissio-quan-joves-desarmats-van-derrotar-a-un-exercit/>)).

Podem fer aportacions solidàries i podem anar a mil reunions, ho podem passar malament al carrer, fred, nervis, cansament, però arribem a casa i quan creuem la porta ja està, tot continua el seu ordre i l'endemà igual, excepte alguns casos desgraciats que, sense voler-ho ni buscar-ho, estan patint conseqüències molt més greus. En general, practiquem un tipus de mobilització que no altera la nostra manera de viure.

Al llibre d'entrevistes d'Albert Mercadé (<https://www.pageseditors.cat/ca/i-ara-que-h.html>) **ara què**, Josep-Lluís Carod-Rovira també parla de desobediència civil i hi diu una cosa que em vaig apuntar: fins ara els independentistes hem actuat com a votants i ho hem fet bé, responent folgadoament a les urnes; també hem actuat com a ciutadans, amb mobilitzacions massives que amb la incorporació recent de la desobediència civil han representat un salt qualitatiu amb molt camí encara per recórrer. Però hi ha una tercera pota, diu Carod, que és la de comportar-nos també com a consumidors. En aquest sentit, tenim un potencial de dos milions de consumidors per fer trontollar l'Estat. Aquest vessant, curiosament, és el més fàcil tècnicament -perquè ni tan sols requereix desobediència i es pot fer des de casa- i, paradoxalment, és el que tenim menys explorat.

Per què? Doncs potser, precisament, perquè es fa des de casa, perquè ens sacseja comoditats. Oh, és que em va molt bé tindre aquella oficina bancària al costat de casa; oh, és que les condicions de la hipoteca són bones; oh, és que quina mandra buscar factures de la llum i canviar, no trobo el moment. El típic ?!o meu és tan petit que no es notarà?, el típic ?no vindrà d'aquí?. És el mateix ?no vindrà d'aquí? de l'emergència climàtica. No vindrà dels meus viatges innecessaris en avió, no vindrà de les meves rutines de cotxe, no vindrà de les meves compres a Amazon, no vindrà de les meves renovacions constants d'armari i, novament, també en entorns polititzats, no vindrà del munt de residus d'aquest dinar popular, per exemple. Després ja cridarem més fort que altres, ja farem aportacions monetàries i ja sortirem al carrer.

Total, qui ho ha d'arreglar són els de dalt. És curiós que en un país com el nostre, que a falta d'Estat propi ha exprimit els principis liberals i llibertaris, la capacitat individual desaparegui quan el canvi d'hàbits truca a la porta de casa. Llavors sí, llavors som els més estatistes i totes les pilotes fan cap a la teulada de l'Administració.